

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

לא.

עין מושפט נר מצוה

קנה א ב מ"י פט"ו מהל' אבידה הלה
 ז סמנ עשין עד טושי"ע
 מ"מ ק"י רס ספק ט'
 קנה ג ד מ"י שם פ"א
 הלה כ סמנ שם
 טושי"ע ח"מ ק"י רט ספק
 ט'
 קנה ה ו ז ח מ"י פט"ו
 שם ה"ל ג ד סמנ שם
 טושי"ע ח"מ ק"י רט
 ספק ז'
 קנה ט י מ"י שם פ"א
 ה"ל י טו סמנ שם
 טושי"ע ח"מ ק"י רט ספק
 ח'
 קנה כ מ"י פ"ד מהל'
 גניבה ה"ל י ועין
 בהשגות ובמ"מ ופ"א
 מהל' גולה ה' ח סמנ
 עשין עד טושי"ע ח"מ ק"י
 טנה ספק ח'
 קנה ל מ"י פ"א מהל'
 אבידה ה"ל טו סמנ
 עשין עד טושי"ע ח"מ ק"י
 רט ספק ח'
 קמ מ מ"י פ"ב מהל'
 שמיטה ה"ל י ועין
 עשין עד טושי"ע ח"מ ק"י
 רט ספק ח'
 קמב נ מ"י ס' ה"ל י ועין
 קמ"ב ס' מ"י פ"ו מהל'
 דשות ה"ל י סמנ
 עשין ח'
 קמג נ מ"י פ"ב מהל'
 רובא ה"ל ח סמנ
 עשין עד טושי"ע ח"מ ק"י
 רט ספק י'

מוסף רש"י

סרטיא. מסיילא שחולקין
 זה מעיר לעיר (ש"ב)
 יגיד עליו ריעו.
 נלמד משנה מחכיהם (ו"ו)
 מוסקתא. לטון
 ריעו (קדושין פ"א ע"ש).
 אין לי אלא לבית.
 השב. השנה מעלימא
 משמע לגינתו ולחורבתו
 מניין. דקני ליה למלא
 בהשגתו לנימין דבעלי
 (ב"ב ט"ז). הכל צריכין
 דעת בעלים. גזנז ונזל
 או אחד מהרבעה שומרי
 החמורין צריך להודיע
 בעלים ואם לא הודיע
 חייב המחזיר בחטיותו
 (ש"ס). שלח אפילו מאה
 פעמים משמע. שלח
 לעולם משמע ורבי דמשלח
 לכי הוא דלחמ. אין לי.
 דלריך שלח אלא לדבר
 הרשות. לדבר מצוה. כגון
 קן יולדת ותיכר מנוע
 (חולין קט"א). עוב תעוב.
 עינה זו לטון עורה לפק
 התאם (ש"ס כ"ג ט). הקם
 תקים. זו טעינה להטעין
 משא שפול מעליו (דברים
 כ"ג). ואיכא חסרון
 כ"ס. שהשגתה שגרת מתת
 משאה (קט"ז ט"ז). ולא
 חסרון כ"ס איכא. אם
 לא טעון (ש"ס)

מוסף תוספות

א. שמגביהין המשו בקל
 על הבהמה. מוס' הרא"ש.

קורדום בצד גדר. פירשתי לעיל (כה: קד"ה ואס נטל):
למה היא למכתב רחמנא פריקה בו'. אין לפרש למה לי
 דכתב כוליה קרא דפריקה לא דטעינה דל"כ היכי
 קאמר אי אשמעינן טעינה דזשכר הא משמע אלמן (דף ז"ג).
 דטעינה לא היו בזכר אלמן משום
 דנכתב פריקה ועוד דלא שייכא
 הך לריכותא אלא לקמן אלא ל"ל
 למה לי דכתב רחמנא יתורא דמרגינן
 אין צעליו עמו דפריקה ולמה לי
 דכתב דטעינה:
לרבי שמעון לא מסיימי קראי.
 תימה ללקמן (דף ז"ג). משמע
 דקרא דנופליס ס' דצדק לא מסייס
 לר"ש דהוי דטעינה דטעיניהו עלייהו
 משמע ואי לא כתב אלא חד הוה
 מוקמי ליה דפריקה אצל קרא דרובין
 תחת משאוי לא משמע לכ"ע אלא
 דפריקה וכשנכתבו שניהם ע"כ גם
 לר"ש קרא דנופליס דצדק הוי
 דטעינה ול"כ לר"ש לא יתבז אלא
 חד יתורא לאין צעליו עמו דקרא
 דנופליס דצדק ו"ל דרובין תחת
 משאו נמי לא מסייס לר"ש דלפטר
 למשמע דטעינה דע"י שאין הרבה
 בני אדם לטעון מכדי המשוי על
 הצהמה ורובלת ולקמן לא אכטריך
 למומר דלא מסיימי אלא אלקרא
 דנופליס דצדק והא דפריך לקמן (דף
 ז"ג). והא ודלמא דפריקה הוא דכתיב
 לא הוי אלא אליבא דרובין דלר"ש
 מזי למהוי דטעינה:

אבל

הכרמים דהויא אבידה והוא הדין לרצה בדרך א"ל רבא אי יגיד עליו ריעו
 ליתני קילתא וכ"ש תמורתא ליתני רצה בדרך דהויא אבידה וכ"ש רצה
 בין הכרמים ולתני רועה בין הכרמים דלא הויא אבידה וכ"ש רועה
 בדרך אלא אמר רבא רצה ארצה לא קשיא יהא דאפה לגבי דברא הא
 דאפה לגבי מתא רועה ארועה נמי לא קשיא כאן באבידת גופה כאן
 באבידת קרקע וכי קתני רועה בדרך לא הויא אבידה הא רועה בין
 הכרמים הויא אבידה באבידת קרקע וכי קתני רצה בין הכרמים הויא
 אבידה הא רועה בין הכרמים לא הויא אבידה באבידת גופה דרצה בין
 הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא מסקבא ורועה בין הכרמים נהי
 דלא מסקבא תיפוק ליה משום אבידת קרקע ידברותי והיפוק ליה משום
 אבידת גופה דלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר קמלי ודלמא אתרו
 בה אי אתרו בה ולא אודהרו בה ודאי אבידה מדעת היא: החזירה
 וברחה החזירה וברחה [וכו']:
 א"ל ההוא מדרבנן לרבא אימא השב
 חדא זמנא תשיבם תרי זמני א"ל ה"ה שב אפי' ק' פעמים משמע תשיבם
 תרי זמני א"ל ה"ה שב אפי' ק' פעמים משמע תשיבם תרי זמני א"ל ה"ה שב אפי' ק' פעמים משמע תשיבם

אין לי אלא

לכיתו לגינתו ולחורבתו מנין ת"ל תשיבם מ"מ ה"ד אי דמינטרא פשיטא אי דלא
 מינטרא אמאי לעולם דמינטרא והא קמ"ל דלא בעינן דעת בעלים שכלה' אלעזר דאמור דהכל צריכין
 דעת בעלים לחוץ מהשבת אבידה שהתורה ריבתה הרבה בלשון תשלח אין לי אלא לדבר הרשות לדבר
 זימנא תשלח תרי זמני א"ל שלח אפי' מאה פעמים משמע תשלח אין לי אלא לדבר הרשות לדבר
 מצוה מנין ת"ל תשלח מ"מ א"ל ההוא מדרבנן לרבא ואימא הוהב חדא זימנא תוכיח תרי זמני א"ל
 הוהב אפי' ק' פעמים משמע תוכיח אין לי אלא הרב לתלמיד תלמיד לרב מנין ת"ל הוהב תוכיח
 ע"מ"מ ע"זב תעזוב עמו אין לי אלא בעליו עמו שאין בעליו עמו מנין ת"ל עזב תעזוב מ"מ ה"ה הקם תקים
 עמו אין לי אלא בעליו עמו שאין בעליו עמו מנין ת"ל הקם תקים מ"מ ולמה ליה למכתב פריקה
 ולמה ליה למכתב טעינה צריכי דאי כתב רחמנא פריקה הוה אמינא משום דאיכא צער בעלי
 חיים ואיכא חסרון כ"ס אבל טעינה דלאו צער בעלי חיים איכא ולא חסרון כ"ס איכא אימא לא
 ואי אשמעינן טעינה משום דבשכר אבל פריקה דבחנם אימא לא צריכא ולר"ש דאמור אף טעינה
 בחנם מאי איכא למימר לר"ש לא מסיימי קראי למה לי למכתב הני תרתי ולמה לי למכתב
 אבידה צריכי דאי כתב רחמנא הני תרתי משום דצערא דמרה איתא צערא דידה איתא אבל
 אבידה דצערא דמרה איתא וצערא דידה ליתא אימא לא ואי אשמעינן אבידה משום דליתא למרה בהדה
 אבל

אסרטיא. דרך כנושה לרבים: שטופין ונאין. לשדה חצירו:
אמר רבא לכל אבידה כו'. מילתא דאפייה נפשיה היא דלמרה רבא
 צבי מדרשא: מאי למימרה. ותיפוק ליה משום עומרינן שיטנן ככלל
 אבידה דלמנו דפרטא דשא ושלמה ולמה לי לכל לרבויהו: רועה
 דצדק. איכא תרתי למעלייתא חדא
 דרועה ועוד דאפילו רבא לא מסתקבא.
 רבא בין הכרמים איכא תרתי
 לגריעותא חדא דרבה ועוד דכרמים
 מסקבי לה. רבא דצדק איכא חדא
 לגריעותא דרבה ומתקלקלת צריכתה
 אי נמי תלך למרחקיס. רועה בין
 הכרמים חדא לגריעותא דזימנין
 דמסתקבא: והא צבייה גופה כו'.
 מפרש ואילי לה: צבייה קרקע.
 חייב והוליה משום הפסד כרמים:
 לגינתו ולחורבתו מנין. הפסד השדה
 ופטור: דעם צעלים. לומר לו שמור
 פרמך שהחורמה לגינתך שמאלתיה
 אבידת: הכל לריך דעם צעלים. גזנז
 גזנז וד' שומרים שהשיבו לריכין
 להויעו וחס לא הויעו ומתה או
 דברים כו' דברים כו' דברים כו'
 לא תשא את אהרן
 בלבבך הוכח תוכיח את
 עמיתך ולא תשא עליו
 חטאת: וריקא ט' י'
 כ' כי תראה חמור שגנבך
 רבץ תחת משאו ודולת'
 מעזוב לו עזוב תעזוב עמו:
 שמוה כ' י'
 כ' כי תראה את
 חמור אהרן או שורו
 נפלים בדרך והעלמת'
 מזהם הקם תקים עמו:
 דברים כ' ד'

תורה אור השלם
 1 וכן תעשה לחמורו
 וכן תעשה לשמלתו
 וכן תעשה לכל אבדת
 אהרן אשר תחבד מננו
 ומנאנת לא תוכל
 להחזיק: דברים כ' ג'
 2 יגיד עליו רועה מנאנת
 3 אף על עולות: איוב לו יג'
 4 שלח תשלח את האם
 ואת הבנים תשחך לך
 למען ישוב לך והארבת'
 ימיו: דברים כו' ד'
 4 לא תשא את אהרן
 בלבבך הוכח תוכיח את
 עמיתך ולא תשא עליו
 חטאת: וריקא ט' י'
 5 כי תראה חמור שגנבך
 רבץ תחת משאו ודולת'
 מעזוב לו עזוב תעזוב עמו:
 שמוה כ' י'
 6 כי תראה את
 חמור אהרן או שורו
 נפלים בדרך והעלמת'
 מזהם הקם תקים עמו:
 דברים כ' ד'

הגהות הגר"א

[א] נמי ופיה רועה בין
 הכרמים כ"ד העשנים וכו'
 צריף ש"ס (ומ"ש ריבז
 חמ"מ ק"י רכ"א ס"ק ח:)

רבינו חננאל

דרך בלשון יון נקראת
 איסרטא. אמ' רבה. אמ'
 קרא לכל אבידת אהרן.
 לבנות אבידת קרקע. קתני
 רישא וריבין בדרך אינה
 אבידה. הא רבים בדרך
 הווינן ככרמים אבידה
 היא. וקתני סיפא (רועים)
 אבידה. ככרמים הרי זו
 אבידה. הא רועים ככרמים
 אינה אבידה. קשיא רישא
 אסיפא. ופריך רבא הכי.
 רצה ופניה כלפי השדה.
 אבידה הוא חייב לתתורה.
 רצה ופניה כלפי המינה.
 אינה אבידה. ורעה בדרך
 ואפי' רועה ככרמים אינה
 אבידה. אבל יש בה אבידת
 קרקע. שאובלת חומרות
 ומסתת הכרם. והאי
 דקתני רצה בין הכרמים
 הויא אבידה. באבידת
 גופה. כי בריעותא מוכן
 אותה (ו') מורדת הכרם
 ורעישן בה חבורות. והו'
 פי מסתקבא. כי טיקוב זה
 לשון חבורה הוא. והא
 דתניא רועה ככרמים אינה
 אבידה. ככרמי גוים.
 אבידת קרקע ליכא. דהא
 קרקע גוים הוא. אבידת
 גופים ליכא. דהא רועים
 מעט והולוכם
 ביחורא ואין [שם]
 טיקוב. השב אפי' ק' פעמי'
 תשיבם אפי' לגינתו ולחורבתו דיו. אמ' ר' אלעזר הכל צריכין דעת חוץ מהשב אבידה לבעלים. שהרי ריבתה התורה בה השבות הרבה. וכן שלח תשלח את האם, חייב לשלח אפי' ק' פעמי'. ואפי' צריך לה לדבר מצוה כגון טהרת מצוה וכיוצא בו. אפי' חייב לשלח האם. וכן דין הוכח תוכיח, ואפי' ק' פעמי'. ואפי' תלמיד לרב. וכן דין עזוב תעזוב, וכן דין הקם תקים. בין בעליו עמו בין בעליו עמו.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ה. וגשל, © כל הזכויות שמורות